

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél . . . 2 frt 50 kr.
Negyed . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetői díjak Nánay Lajos könyvnyomdá-jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szá m ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési felhívás a

„BAJA”

című vegyes tartalmu hetilap

XI. évfolyamának II-ik negyedére.

Előfizetési feltételek:

negyed évre . . . 1 frt 25 kr
fél . . . 2 „ 50 „
egész „ . . . 5 „ — „

Azon tisztt. előfizetőik, kik még a múlt évi, sőt két évi járulékkal hátra lésnek vannak, tisztelettel kéretnek annak mielőbbi szives beküldésére.

A „BAJA”

szerkesztőség és kiadóhivatala.

A modern társadalom.

(T. M.) A mai társadalomnak minden különje mellett is az az egy nagy hibája van, hogy — beteg.

Sajnálatos, hogy e betegség kezdete a modern civilizáció rohamos terjedésével esik össze.

Mondják is az öreg emberek: nem így volt ez hajdan! Jobb idők jártak rége; egyszerűbb volt a nép, de boldogabb! Nem voltak oly sokféle humánusnak nevezett intézmények, de voltak becsületes erkölcsök. Ma ellenben minden civilizáció daczára is elégtelen és szegény a nép.

Iz az elégtelenség ki-kítör s zavarokat idéz elő az állami és társadalmi élet organikus funkciójában. Ez idézte elő a socializmust is, mely már odáig érlelődött, hogy valóságos anarchiává kezdi magát kinőni. Párthívei nyíltan hirdetik a forradalmat a tőke, az állam, s a társadalom ellen.

Nem is csoda tehát, hogy az állam, mint a társadalom védője s a tőke protectora, sikra szállt a felforgatók ellen.

TARCSA.

Anyám betegségekor.

Mint bús galamb, száll hozzád sóhajom,
S epedve küldöm Isténhez imám:
Hogy enyhítse tengeri kínodat
Oh drága, kedves jó anyám! . . .

Mi volt eddig a daj jószágod?
Tengermélység bű és fájdalom!
Órá, ha laktá néha szivedet,
Virág volt, melynek agra sírhalmom.

Dé hányzor hullattál tünökön könyút,
Mifől kihalat e yenge bítvárok!
S vérez szivedben új órom helyett
A fájdalom töött ismét tenyádat.

És ily nagy kint és ennyi bánatot
A sors még nagy betegséggel tetéz! —
Ha eddig súlyos volt a gyötrelmed,
Oh! az most már mégégyeszer oly nehéz!

Anyám! ki úgy szereléd gyermekid,
Mint ezt anya tán nem tevé soha;
Ki mással is mindig csak jót tevé,
A sors éppen hozzád ily mostoha!

Ha ó, mint sok más, vétkeszed — talán,
Ezért mar rég s nagyon megszuvedtet!
Tekints a bűre s enyhítsd kínját,
Vagy bíltetés érte Istent — engemet!

Mint bús galamb, száll hozzád sóhajom,
S epedve küldöm Isténhez imám:
Hogy enyhítse tengeri kínodat
Oh drága, kedves jó anyám! . . .

Dreisztyer Ferencz.

A bécsi és budapesti rendőrség kiméletlenül fogdosztatja össze és tolonczoztatja el mindazokat, kikre rábizonyul, hogy anarchista elveket vallanak. Budapestben csak nem régebben tartották meg a hajszát s fogdoszták össze vagy negyvenötven iparos segédet — legtöbbszörre cipészeket.

Nem akarjuk ráfogni a rendőrségre, hogy megint csizmadiat fogott, de annyira rettegést mondhatunk, hogy maga az annyira rettegett anarchismus nem veszélyesebb, mint annak összefogdosott terjesztői, akkor ugyan kár volt akkora zajt útni miattuk. Mert azok az ügyefogyott iparosgedek nehezen fogják felforgatni azt a társadalmat, melyet annyi százezer szuroy védelmez. Itt minálunk, Magyarországon, ahol a munkás elem nagyon is jámbor és kiskuro még, alig lehet komoly nagy tartós rendezavarsákoktól tartani. És mégis, baj van a társadalomban. Van benne egy bizonyos kóranyag, mely koronkint lázas lüktetéseket idéz elő s megzavarja az organismus rendszeres életműködését.

Ez a baj mindenütt megvan az egész párosult világban.

Megvan Oroszországban, ahol nihilismusként hívják, megvan Németországban, ahol socialismus a neve, grassál Bécsben is, ahol már valamivel keményebb névvel, az anarchismus nevével illetik. Anglia sem ment ettől a bajtól, csakhogy ott nagyobb politikai tapintattal „ír kérdéseink” nevezik.

Amily általános a baj, annyira közös annak oka.

E közös ok nem másban, mint egyrészt a civilizáció tulntengésében, másrészt a társadalom elkereszténytelenségében keresendő.

A modern liberalismus rohamosan terjedt, halomra döntött évszázados hagyományokat és intézményeket, kiragadt népeket abból a szűkebb lánkról, mely-

ben évszázadokig mozogtak, de a ledöntött intézmények helyébe nem létesített újakat s a felszabadított népeknek nem adta kézhez azokat az eszközöket, melyek segítségével a változott viszonyok közeppé is boldogulhattak volna.

Hogy egy kőznapi hasonlattal éljünk: dúsán terített asztalhoz ültette őket, de nem adott pénzt a finomított élvezetek megszerzéséhez.

Ez a mai társadalom átka. Nagyon közel állította egymás mellé a szegényt és a gazdagot, az élvezetet és a nélkülözést.

A szegény látva, a gazdag emberek boldogságát, vajni hamar irigye lesz, nálánál jobban szituált felebarátjának s tantulusz kinokat szenved, mikor látja, hogy neki nem jut azokból az élvezetekből, mikben a gazdagabbak egész nyakig usznak.

Még ha nem ismerne a civilizáció nyugtató élvezeteket. De a gőz és villamosság mai századában, melyben a gondolat sebességével terjed el minden, éppen a szegényorsos emberek vannak a legnagyobb kísértsétek kitéve.

Lépten nyomon élvezet kínálkozik, amerre csak tekint a szem, mindenütt fejedelmi fényűzés fejti ki csillogó pompáját. És ebben csak ő neki nem lehet része, mert nincs meg a hozzá való pénze. Nem kell hozzá való születes, előjog, vagy más kiváltság, hanem csak pénz! És ezzel nem bír ő.

Nem természetesen-e tehát, hogy mintegy ösztönyszerűleg gyűlöli azokat, kiknek pénzuk van, vagy pláne az ő munkájával szerzik meg maguknak amaz élvezeteket, miket a sors irigy szeszélye naponta megtagad tőle.

Ez az oka annak, hogy a munkásosztály gyűlöli a tőkét és irigylti a gazdag emberektől anyagi jólétüket.

És e gyűlöletnek ha nincs is jogosultsága, de van némileg menthető oka.

mekkora gavallér, mily szelleműs udvari, mily kitünő táncos, és mily gazdag — örökös.

Igen valószínű, hogy Antalfy Zoltán ezt a rendkívüli renomémet nem az ő hivatalbeli működésének, mint inkább az ezer hód birtokosának és a piacton lévő kőhá zaesknának köszönheti. Egy fiatal ember, ki ily szép vagyon egyedül örökösének mondhatja magát, eo ipso roppant szel-eműs, okos és művelt ember, aki mindenesetre meg sokra viheti, ha mindjárt csak tiszteletbeli joggyakornok is. Zoltán barátunk is így gondolkodott s meg volt győződve, hogy akkora őr lesz beöle, mint ő akarja s ugy fog történni minden, ahogt ő kívánja.

Nem is gondolt a jövőre, hanem kizárólag a jelennek élt s szívvel és lélekkel a gazdság nyújtotta élvezetek adta ki magát, szivta a mézet, mint a szorgalmas méh e ropkódott virágról virágra, mint a legfelforgatottabb pillangó. A természetzet rajta, hogy a pillangók általában igen rövid éle tük. A legjobb esetben csak egy nyarat bírnak ki, legtöbbje azonban előbb is kimulik: eszedíti őket a nap, melynek sugárban megment fűrdni akarnak, vagy lepereszli őket a gyertya lángja, melyet bizonyos végtetszerű el szeretettel szoktak körültröpdösni.

Mivelhogy pedig Zoltán barátunk a pillangók szerepére adta magát, annál fogva nem is csodálhatta senki, hogy egy bizonyos ideig tartó ropkódás után elvégre a pillangók sorára jutott. Addig szállt virágról virágra és addig inceskedett a szerelm töltöttségé jégjával, míg nem egyszer ő is tüzet fogott.

És ő, ki eddig oly virgoncz, mondhatni szilaj volt, mint a telvér csikó, most egy-

Mert tény az, hogy a szegény ember dolgozik legtöbbet s mégis ő élvez legkevesebbet.

Akadályok emberbarátok és államforrák, kik tanulmányuk tárgyává tették a társadalom bajait s orvosságot kerestek ellentük. Maga Bismark is a socialis kérdés megoldásával foglalkozik jelenleg. Hogy sikerülni fog e neki? — az a jövő titka.

Amiit azonban már most is mondhatunk, az a létező socialis bajokat még az a mentuma sem fogja orvosolhatni. Mégis van a viszonyokban, a társadalmi és politikai sajátságos irányában leiskák a baj s ezt egy ember, ha mindjárt Bismarknak hívják is, nem fogja orvosolhatni. Amióta proklamálták az egyenlőséget, épp azóta lettek legkevésbé egyenlők az emberek.

Felszabadították a népet a jobb-ágyság jára alól, oda lökték a szabad fejlődés útjára s éppen ezen uton ejtette őt zánaknyúl a tőke. Eddig a földes-urnak dolgozott, most dolgozik a tőkének. A különbség csak az, hogy míg a földesur jobbágya munkájának csak a fölét szedte le, addig a tőke mindent maga nyel el. A munkásnak alig marad annyija, miből gyomrát megtöltheti. A tőkének az a sajátsága, hogy mindent meghódít, mindent elnyel.

Minden rossz tulajdonságai mellett a tőke még a k o z m o p o l i t a i s. Nincs helyhez kötve, hanem oda megy, ahol legjobban prosperálhat. Jelszava: „Ubi bene, ibi patria.” Nem ismer hazafiságot, csak kamatlatlást s ott telepszik le, ahol nagyobb kamatot élvezhet.

Ez a hazafiatlanság, ez az önzés képezi azt a kovácsot, mely megromtotta az egész társadalmat s a közérköcsök süllyedését idézte elő az egész kontinens-n.

Jelszó lett: Pénz és élvezet! Pénzhez és élvezethez jutni bármilyen módon!

szere oly szárd lett, mint a bárány. Nem viruskodott többé, nem tümpolt, a kártyáról is lemondott, sőt mi több: vasárnapunkint még a templomba is eljártogatót — de csak a tizenegyórát misére.

Váltg csodálkoztak ezen az emberek s nem tudták elképzelni, hogy mi lehet az oka ennek a roppant változásnak. Némelyek azzal faggatták, hogy talán barátának készült, mások ellenben azzal magyarázták mindezt, hogy immáron bentott a fagy lágya.

De mekkorát álmélkodott a világ, mikor egyszerre csak kisünyű, hogy szerelmes biz ő kelme! Ez volt ám még csak a nagy usjag! Kétszer huszonegy óráig arról beszélt az egész város és két álló hétig ezt esepelte minden kávenkének. Ez időből kezdve rohamosan hanyatlottak Zoltán akciói. Egy fiatal ember, a ki már eljátszotta szívét, többé semmi értekel nem bír a leányok szemében. Amikor pedig kitudódott, hogy Babos Auré-liába, a kiérd-mült megyei esadűt leányába lett szerelmes, akkor még éppen vége-hossza nem volt a megszólásnak.

— No hallott valaki ilyet? — kiáltá mindenki megbortránkozva.

— Megbolondult az a Zoltán?

— Elment az esze, hogy egy olyan leányt akar elvenni, akinek se vagyona, se becsület.

— Akinek már minden katonatiszt udvarolt!

— Akit a valamire való körtök már be sem fogadtak.

Es a többi, és a többi.

Misem volt természetesebb, minthogy az öreg Antalfy Felix is megtadta a dolgot.

De rá sem igen hederített. Egyéb dolga is

Ez az Irányzat idézte elő azt az insolitást, melylyel lépten-nyomon találkoznak. Ez szűli a hitlen pénzkezelőket, sikkasztókat, csalókat, tolvajokat. Mi ez ellen a remedium?

Első sorban a takarékoság. Arra törekedjék mindenki, hogy ne költse el minden jövedelmét, hanem egy részéből — ha még oly csekély is — alakítson magának egy kis t a r t a l é k k é t. A kezdet nehéz, de nem kell visszaridni tőle. S ha egyszer le van téve az alap, a többi magától jó, mert a tőke önmagát szaporítja.

Második remedium a becületes gondolkodás mód. Ahol ez nincs, ott nem fejlődhetnek egészséges viszonyok, ott nem lehet boldog és egészséges társadalom. Kiki önmagán kezdje s ha annyira vittük, hogy a szolid elvek ismét túlsúlyra jutnak, akkor nem is maradhat meg köztünk a becsületlen. Legyen az egész társadalom egy olyan szövetség, mely nem tűri magában azokat, kik nem tisztességes uton jutottak pénzhez és vagyonhoz.

Csak is ezen az uton gyógyítható meg a beteg társadalom.

Történeli apróságok.

Két évtől méltó.

Műlő a század elején a vajnai történelmünk I. Napoleon urmalna azt állította, a világhódító születés napját mindenütt meg kellett ünnepelni. Az általa megérteztelt polgármesterek szigorúan ügyeltek rá, hogy ez ünnep este lelkiművészetesen megtartassék. Düsseldorfban is kiadták tehát a parancsot, hogy este ki kell vigyítani. A lakosság engedelmesséket, s este fényteremben szegged az egész város. A sok szép transparent közt azonban leg többé bámulója akadt egy vörös transparentnek, melyen nagy betűkkel e szó pompáztatott: *M. U. SZ. A. J.!* Legott a város házára idétek az illető ház tulajdonosát, a midőn ez megjelent, a képviselő kikélt polgármester mérgesen kiáltott rá:

— Hogy mer ön a mi dicső császárnakul ily módon dacozni? Majd meglátja a következtést.

— Hogyan? kérdé az illető jámbor arccal. Nem épen oly hódolatlan ünnepelem-e én is uralkodóm születésnapját mint polgármestert?

— Ne csináljon ön neveltséget a dologból! Ily felirattal akar ön ünnepegni?

— Nos miért ne? Az én feliratom szóróidőit a kezdő betűkkel jellemez s értelme a következő: „Milliók Ura Száljon Aldás Jogerodára!”

Talpra esett válasz.

A sóissons grófnek válasza volt. Midőn IV. Henrik francia királyt őt egy alkalommal falusi földjén meglátogatta, a környéken tett sédők alkalmával egy napon egy kertész mellett haladtak el. A gróf a nála szökött göggyel nézett az emberre s azután kérdé tőle, hogy van az, hogy minczen század. „Ké-

gyelmés uram,” válaszolt a kertész, „mikor a jó isten a szakálakat osztogatta, én bizony egy kissé későn érkeztem meg, már csak veres szakálók voltak nála, biz én nem kértém belőlök, inkább semmi, mint vörös szakál.”

Különfelek.

— Kérjük lapunk azon tisztelt olvasóit, kiknek előfizetése a hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szerkesztésében fennakadás történjenek.

(A Tiszá Kálmán miniszterelnök és Kemény Gábor br. közmunka- és közlekedési miniszter uraknak Baja város díszpolgáraitól történt megadulástól igazoló, díszes kiállítású okleveleket folyó hó 27-én nyújtotta át a törvényhatóság kiállítására a nevezett miniszter uraknak. — A kiállítás vezetője Latinovits Gábor országgyűlési képviselő, tagjai: Drescher Edg. polgármester, Berényi Dániel, Bodrogi Gyula, Heller János, dr. Ladányi Mór, Lajdi József és Tury Mátyás urak, kikhez még — értesülésünk szerint — Atanackovics Lázó, Drescher Részó, dr. Epstein Dávid, Latinovits János ügyvéd, Schön Antal, Spitzer Benő és Szutrély Lipót urak csatlakoztak.

J. Latinovits Gábor, városunk országgyűlési képviselője — miután hírlék virágvasárnapon fogja beszámoló beszédét tartani. A szabadlevél párt minden bizonyan a képviselő-jelöltséget ismét neki fogja ajánlani.

© Hymen. Szűcs Odón bajai gépbizományos e hó 25-én vezette oltárhoz Fried Paula kasszonyt Székesfehérvárról.

© Eljegyzés. Bauer Mihály, bácsalmási b. segédsegítség és közg. gyakornok, eljegyezte Piuikovits Antal volt megyei csendbiztos kedves leányát, Ilona kasszonyt Baján.

— A bajai szabadlevél-pártnak e hó 23-án tartott értekezlet, melyen közéletünk kiváló férfiai nagy számmal vettek részt, megalkotották a 25 tagból álló végrehajtó bizottság. Elnöke: Szutrély Lipót, az ügyvédi kamara alelnöke és a bajai takarékpénztár igazgatója; helyettes elnöke: dr. Bartsch Samu, az állami tanító-közép intézet igazgatója; jegyzője: Radány Péter kir. aljegyző. Tagjai: Allaga Imre városi főjegyző, Bunedek Mihály gazda, Berényi Dániel apát-plebános, Borza Nándor tanár Boschán Birtor borkereskedő, Császár Ferenc földbírtokos, Cserba Ferencz kir. albíró, dr. Devich László kir. albíró, Gróf Vilmos ke. reskedelmi-iskolai tanár, Hunyadi Antal építész, dr. Ladányi Mór orvos, Latinovits János ügyvéd, Leopold János bádós, dr. Nikolsburger Károly orvos, Pintér Ferencz szabó, a bajai partársulat elnöke, Piuikovits Antal magánzó, dr. Platz Bonifác főgimn. tanár, Rosenberg Mór földbírtokos, Schön Antal nagyiparos, Schwalm József kereskedő, Szigel Ferencz tanító, dr. Sztruhák István orvos és

Ujhelyi Géza tornatanár. — Felhívás Baja város szabadlevélpárti választóhoz! A helybeli szabadlevélpárt 25-ös bizottságának megbízatásából ezenem val szerencsén a szabadlevél párthoz tartozó összes választókat a párt szervezkedése végett f. hó 30-án (vasárnap) d. u. 3 órákor a „Barány” vendéglő nagytérképben tartandó értekezletre tisztelettel meghívni. Baján, 1884. márczius hó 27-én. Szutrély Lipót, elnök.

— A következő gyászlapot tettük: Mely fájdalomtól meghatolnunk jelentik a következő rokonok: és résztvevő jó barátainknak felelhetlenünk, testvér és sógoroknak a n. c. a. r. i. s. t. v. a. n. Bács-Baracska község kántortanítójának 1884. évi márczius hó 22-én hajnali 1 órákor, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatós felvétele után, 23 éves korában történt gyszás kimutatás. A boldogulthalánték helyetemi folyó hó 23-án d. u. 5 órákor fogtak a f.-sz.-i-angli sírkertben örök nyugalomra tételét. Az engedélt szent mise áldozat pedig ugyan e hó 24-én d. e. 8 órákor fog az Úrnak bemutatott. Áldás és béke lebegjen porai felett! Felső-Szent-és Iván, 1884. márcz. 22. Kacsár Márton és Hein Anna, mint szülők, Mariska férj, Jung-né, László, Iona, Etel, Blanka, Ferencz, Matild, Anna, Deszö, mint testvérek, Jung Antal, mint sógor, egy ennek gyermekeit: Mariska, Anna, József és számos rokonai.

— Kinevezés. Dzsintis Miklós okl. néptanító, a bajai kir. járószágnál működő munkás tisztviselő D. Vakuf város néptanítójává a bejelölté ki.

— A bajai távirtdi-hivatal — mint a „B. K.” írja — a városi új bérház emeleti helyiségebe, a kereskedelmi forgalom kellő központjába helyezték át. Ezen közérdeket intézők Drescher Edg. polgármester új kezdeményezésére történt, ki által a közjó körül szerzett bókros érdemét egygyel gyarapította.

— A belügyminiszter rendelettel utasította a pénzügyi hivatalnokokat, hogy mindennemű hivatalos iratokon teljesen és tisztán olvasható névalírást használjanak.

— A Ferencz-Osztornó részvénytársulat Budapestben aprilis hó 22-én délelőtt 10 órákor tartja 12-ik rendes közgyűlést.

— Az 1883. 44. törv. czikk értelmében Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta, Zombor u. kir. postahivatalait feljogosították a citált törvényben körülírt közadók és illetékek postai-utján való beszedésére.

— Különös rögzésme. A budapesti Rökus körház megfolyó úszályába e napokban különös rögzésmevel övöltözött szállítottak. Vass János bajai földművelés uyanis az a rögzésmeje, hogy neki megvége kell a meynországra mennie. Utóbbi időben már kétszer akarta házára tagára gyujtani. Gyógyítás végett a fővárosba vittek.

— Rác Vilmos ur. — Brodgrhgye kozgazdasági előadója a „Közgazd.” a sági vizonyok a Bácskában a n. c. a. r. i. s. t. v. a. n. cím alatt egy terjedelmes munkát kezdett meg, melynek első kötete, az általános részes, most látott napvilágot. E kötet tartalma a fajsloka és befűtás ügye; a munkabér és viszonyai; a trágya; a talaj minősége; birtokviszonyok; földművelés; növénytermelés. Lapunk ural száma „a földművelés” című fejezetből mutatót közöl. A munka, mely

Széchenyi gróf földm. miniszternek van ajánlva, kapható a szerzőnél Szabadkán.

— „Képes Lakál” Lapok” 26. száma Melner Vilmos kiadásában igen változatos tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15 kr.

— Nádor Kálmán könyvkereskedésében (Budapestben, Károly-kört 8.) megjelent az „Ezeregy cziszka” teljes kiadásának 1-8-ó és 2-ik füzeté. E m. melynek nagy részét már felkutatott előtt koszoros költők, Vörösmarty Mihály is lefordította, mely azonban a könyvcsizka régebbi letűnt, mindenesetre létezőt pótolni iradalmunkban. Mint az egy-szeri, de csapongó képzelődéssel szét kellett költözött egyik legremekbű terméke, kellems olvasmányik ajánlhat a legműveltebb osztályban egy, mint a név számára. — A füzet kiállítása — a Franklin társulat nyomdájához méltóan, izéles és díszes kézzel ellátott. Az egész mű mintegy 36 füzetből fog állani, egy füzet ára 25 kr s előfizetés utján is megrendelhető.

— A nyolczdik férj. Hát biz ilyen csoda is van Magyarországon. A nyolczfűzes asszony Szent-Jobbnak lakik. Neve: Próbald Amália: oly nő, a melyre lehetetlen nem faragni szójátékok. A napokban tartá nyolczdik lakodalmát. S meg most is három kérője volt, a kik közül a hétszerez szerencsés özvegy választotta.

— Hasonszenvi házi gyógytár. T. olvasónk egy-lmébe ajánlik Moit A. gyógy-szerész hasonszenvi házi gyógyterület. Az említett gyógyszerár sokféle válogatott gyógyszerkezet tartalmaz, a melyek azon eszében, ahol gyors segély szükséges, úgy nélkülözhetők, különösen fontos olyan helyeken, ahol orvos vagy gyógyszerár nem létezik. A hazigyyer szerár 24 hasonszenvi gyógyszerrel 8 frt. egy utasítás ebből: „A hasonszenvi házi-orvos”, dr. J. Patzkófal, ára köve 60 krajczár. Székelyudvarhely mellett. Moit. A. gyógyszerész és udvari szállító, Becs, I. Tüchlauben 9. Egy terjedelmes kimerítő képes árjegyzék hasonszenvi házi gyógyszer-tárakról, egyes hasonszenvi gyógyszerkezeiről és szakbeli irodalomról kívánatár ingyen és bérmentve.

— Választások előtt. Ezen czim alatt a hazai tisztviselőket érkeket képviselő szaklapban a „Magyar Tisztviselő” ben egy figyelemre méltó vezércikket olvassunk, melyben az ismert név szerkesztő felhívja lapja olvasóit: a tisztviselőket, miként ezek a közéleti képviselőválasztások alkalmával tömörjének és csak oly képviselőjelöltek adják szavaikat, a kik annak idején a tisztviselő-karért tenis is fog valamt. Ajánlja továbbá, hogy tartassanak ülést és küldjenek ki egy általános végrehajtó bizottságot, melynek feladata volna a tisztviselői kívánataikat a képviselőjelöltek közölni. A mozgalomak pedig tudassák a lappal. Ezen felhívás kiválóan a pénzügyi és bírósági tisztviselőkhöz léteztve és miután mi magunk is szívbőlki kívánjuk, hogy a hazai tisztviselőket részes és méltányos igényei valahára kikéltetésnek, csak örövendünk azon, ha a „Magyar Tisztviselő” felhívása nem hangzanék el eredménytelenül. Nevezett lap sokat faradók a tisztviselőket érdekében és megérdemli, hogy a pénzügyi és bírósági tisztviselői támogassák. Ara egy negyedeve 17 kr 25 kr. Kiadóhivatala van Budapestben VII. kur. István-út 7. szám a.

— Megyeli hírek. Zomborban folyó hó 18-án Schaffner József közbiztosan álló polgár a városi ismétlők javára 500 frt értékű aranyárnyadékokat tett le alapítványul, így értelemben, hogy ezen összegnek kamatai az ismétlők tanulóik között évenkénti kitosszatossan oly formán, hogy a legelső tanfolyam legelsőbű fűjának 2, a többi osztályokéknak 1-1 arany osszasek ki évenkénti szerkesztés.

— A szabódkai takarékpénztár és népbank 1883. évről szóló mérleg-kiszámlázásának a következők érdekes tételle akadunk: iskolai takarékbetétek: tőke 85,991 frt 16 kr, kamat 2111 frt 38 kr, összesen 88,102 frt 54 kr. — Halalozások Szabadka. Vargha Tobias m. kir. államvasuti hivatalnok neje szül. Neuhold Róza; Tarnay Kálmán gyógyszerész-segéd, továbbá Percics Simon könyvnyomdatulajdonos, elhunytak. — Az ujdéki szabadlevél-pártnak folyó hó 23-áról elhalasztott közgyűlése ma tartatik meg. — Az ujdéki kir. magy. főgimnasiun tanárkara a tavozó Bruck Ferencz al. ipar-s keresek. isk. igazgató tiszteletere f. hó 22-én búcsó-entélyt rendezett — Nem e-Militie en a Széchenyi Jenő kanonok-plebános lép fel képviselő-jelöltül, szabad-levél programmal. — Bács-Bodrog megyében egy országos statisztikusnak kimutatása szerint 100 férfira 102,9 nő esik. A katonaközdő flialásg 100 be számítva nincsen.

Patkószögek.

Az orvos és a halottas köcski. Az orvos kocsijával megy az utcán és vele szemben a halottas kocsijon. — No lám, mond egy élelezt, mit az ok és az okozat.

A leány iskolában. Tanító: No, Klára, mond meg, mi a láng? Klára (sérte): Arra én még fiatal vagyok.

Egy fogolytól kérdéze barátja, hogy miért száll-asolatok el a „Fortuna”. — Mert hazudtam — volt a rövid válasz. — Hoggan, hazudtal? — Kérdé barátja. — Igen; azt igertem hitelezőimnek, hogy fizetek és — nem fizetem.

van, semhogy ilyen asszonyi pletykákall foglalkozzék. De most már csakugyan kicsibe mult, hogy ki nem utótt a városban a forradalom.

Hogy meri valaki ennyire áltymáulni a méltán foilháborodott közvéleményt? Volt is mit hallani az öreg Antalffy Felixnek! Már nem is annyira a fiát, mint inkább őt szidták, sőt a felbőszült női rokonok egy napon csoportosan rantottak be hozzá.

— Tehát már mindent elnézes annak a te boldog fiadnak?

— Nyugton nézed, hogy ennyire compromittálja a családot?

— És szégyenbe hozza az egész atyafiságot? — kiáltta eszeveszett kórusban. Felix ur ösztönszerűleg hátrált.

— Jézus, föl ne faljatok elevenen! — szölt ijedten.

Eközben a hölgyek egyike — Felix urnak tulajdon édes hűga — feljűlján a pam-jagra rogyott. Az ily fogások ritkán tévesztik el hatásukat, főképp az ily drámai jelenetekben.

Felix ur is megijedt egy kicsit.

— Az istenért, hát beszéljetek, mi baj van azzal a nővel? — szölt aggodalmas pilantásokat vetve hűgára.

Az utóbbi azonban már felugrott volt. — Magadnak tulajdoníthatod, hogy ekkora baj jett belőle! — kiáltá ujjával merően rámutatva — Szászor is figyelmeztettek, hogy tiúsd el fiadat attól a mihaszna leánytól. Te azonban mindenre csak vállalt vontás most odáig fejlődött a dolog, hogy már nőül is akarja venni!

Az öreg ur szörnyű dűbbe jött.

— Nem megmondtam már régen, hogy fires lárfári az egész! — kiáltá nagyot topantva lábával.

Kicsibe mult, hogy valamennyit ki nem zavarta s Czenczi néniük még kétszer is el kellett járnia, míg végre meg bírták vele érteni a család becsületét és régi fényét fenyegető nagy veszedelmet.

De már erre igazi haragra lobbant az öreg úr. Arca olyan piros lett, mint a fűz rárk, homlokere ujjnyi vastagra duzzadt, bajuszának száiai oly merően álltak kifelé, mint a vasvilla ágsi, hatalmas markával pedig akkorát csavarintott az éppen keze ügyében lévő pipaszáron, hogy legkedvesebb tájtékpipájának nyaka menten három darabba ment széjjel.

— Haj... a ragyogóját! hörögte inkább, mint mondta, miközben vasvilla szemeit oly gyilkos kifejezéssel hordozta körül a szobában, mintha haragjában az egész világot egyszeriben föl akarná falni.

A holtra ijedt néniük hamarosan nem tudták, hogy minek a ragyogóját szidta az öreg; a pipának-e, hogy eltört, vagy a fűnak, amiért oly vassót, de nehogy a kettő helyett még ők kapjanak ki, egy pillanat alatt ugy odább álltak, hogy még az ajtót is nyitva feledték.

— Na, csakhogy megszabadultam tőlk! — mörmogta az öreg ur megkönyömbűlten. De legott fölindult megint, amint meglátta a padlón a tájtékpipa romjait.

— Még ez is hozzá! dörmögte bősúlytan, De le is ütöm a derekát, ha azzal a Babos Auréllával csakugyan meg akarja nemtelíteni az Antalffyak ősi nemetségét. No, de tévé hozzá valamivel nyugodtabban, majd majd gondol az a gyerek, amint a dolgok állását magyarán elébe adom.

(Végső kör.)

Olvad a hó...

Olvad a hó, szöld a rét,

Megtelik majd illatárral,

Megjönnek a vándor fecskék,

Jára hangzik vig madárral,

Zöld vetés közt kis paszirta

Régi hűját újra sűrje...

Olvad a hó, vidal a rét,

Kivirál a letarolt táj,

Visszanyeri régi kedvét

Minden, csak az én szívem fáj.

Ha egy néha elgondolom:

Hova lett az én tavaszom?

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

A szabó, ki egy naplapp szerkesztőjévé szánt, azt meggyőzésel kapta vissza azt: Kegyelmes kézirata ezáltal tisztelettel mellőzték.

Egy nő férje halála fölött bánatában azzal vizsgáltatja magát, hogy most legalább tudja, hol tölti az éjszakákat.

Egy lírá a válottat gazembernek mondta. — Uram — vágott közbe a válott — én nem vagyok oly nagy gazember, mint ön — Gökör szűzlett tartva — Liszi. — — Ön máskor összefüggésben beszéljen, kiáltott a bíró elvörösölve.

Csarnok.

Meggyógyulás.

— Beszély. —

Írta: M I L E S Z B E L A.

— Uram senkit sem bocsát maga elől — mondá nyersen az inas, az ajtóba állott s nem valami nagy illedelemmel vizsgálta az érkező őr urat.

— Még saját nagybátyját sem? — kérde az kedvetlenül.

— Nagybátyját? . . . Ezer bocsánatot kérek, sietek bejelenteni nagyságodat.

Két perc múlva visszajött a szolga, bevezette az őr urat az előszobába s mely tisztelettel emelte előre az ajtó szőnyegét.

— Isten hozta, kedves nagybácsi! — kiáltá egy hang az érkező elé, de a ki a homályos szobában senkit sem látott. Majd felrebbent az ablakról a selyem függönyt s a nagybácsi végre felismerte unokaöcsét.

— Ugyan mondj csak Ervin, miféle pimasz szolgád van neked?

— Károly az, új komornyikom, — felelt Ervin könnyedén.

— Ugy? — lát az őr Ferencz hova lett?

— Kiadtam neki az utat.

— Hogyan? Elhalt atyádról maradt ezen tiszteletreméltó örökséget elküldted?

— Nagyon lassu volt.

— Mert te vagy türelmetlen.

— S mindég azt akarta, hogy neki legyen igaz.

— Minthogy igaz is volt; de te néha bohókás vagy.

— Bátyám!

— Minden bimezés-hámozás nélkül kimondom, íjű úr. Nekem is van egy igen kellemetlen tulajdonom, mely szerint véleményemet igen ösztönös s nyíltan szoktam kimondani. Én igaz, nekem korok és zömbe vagyok gyámot, de hát te is oly eléggé meghasonlott, világolt elidegenült vagy. Mi egy látszik, mindketten oly tetlen bábuk vagyunk, kiket a szerényes sors tetszése szerint hány s vet. Azért is szed össze most magadat s ha tudsz hallgas ráin türelmelem. Nem akarok én abba a tárgya bocsátóknak, hogy mely könyörületesség volt téled elmozdítani magadtól az őr embert, ki téged egykor terden ringatott s úgy szeretted, mintha saját gyermeke lettél volna, kinek élte — mondhatnám — össze volt a tieddel nőve, s elbocsátandó azért, mert néha alkalmatlan volt rád nézve. Ebben a tekintetben nem akarlak bírni, de menthetetlen az, hogy gyámolatlanná örökségére nem voltál tekintettel.

— Emberszerető heve elragadja önt kedves bátyám s hamar itél felőlem. Én az őr Ferenczről gondoskodtam; bankároknak utasítást adtam, hogy évi fizetését haláláig pontosan szolgáltassák ki. De lássa, kedves bátyám, nem állhattam ki tovább nemcsak említtet két gyonge odatai volt az, miért én én magamtól elküldtem, hanem jelenléte nagyon ellenem volt, magam sem tudom miért. Mindig ugyanazt a régi kopott arcot látni, igazán szíven egészen beteg volt már tőle. Csupa unalomból fogadtam fel Karolyt. Igaz, hogy ez talán megis lop, de hát megis új, s lombán szolgát ki, de hát megis csak mar az van előttem.

— A nagybácsi gondolkodva s magában morgolódva járkaik a szobában fel s alá. Vegre megfordult s kérde:

— Ervin, rosszul vagy te, ugy e?

— Rosszul vagyok? Ugyan hogy jöhét a bácsi ilyen gondolatra?

— Hangod úgy bágyadt és fátyolozott, vonásaid ingerültek, egészen halvány vagy — és még csak most keltél föl? Az egészséges ember nem fekszik 9 óráig az ágyban?

— Attól fűg, mikor fekszik le. En az éjjel társaságban voltam.

— S hol, ha szabad kérd-znem?

— Néhány jó barátommal az „Olaszban” mulattam.

— Na, ezt gondoltam, — mond a nagybácsi haragosan csóvalja meg fejed. Minden figyelmzettesen es kerésem ellenére is egészségre törés, elparázott a drága időt s legjobb ifjú erődet. Hát ugyan mivel foglalkoztál valaha életeden komolyan? Mint valami lapdát hált téged egyik nap a másiknak s nekéd csak az a gondod, hogy mindeiket haszontalan mulatsággal vegezd be.

— Ah, mennyire irigyekedem önére kedves bácsi, hogy még bosszankodni is tud némi csekély dolgok felett.

— A nagybácsi merően nézett cseszére.

— Ugy — mondá — te is egyike vagy azoknak, kik az életet megunták. Kifüggött válluk!

— Ön megint nem ért engemet nagybátyám; én érzem magamban, hogy bennem minden tevékenységi erő meg van s ön azt szűz, jura és nemese nem tudom értecsinálni. Én úgy kezelem, hogy az idő mostani posztvány állapotában, melynek holt tükrön egyetlen friss hullám sincs, minden igyekezet, minden férfias tevékenység lehetetlen. A közönséges mindennapiesség hő legkőre nyomástól fekszik a valódi életben s elnyojja a nagyratörőknek minden csaraját. A vén idő most lelt s átszóva, lankadai néz keresztül a jelenre. Az ifjúság, melynek kellene pedig a szellemi világ élesítőjének lennie, vagy haszontalan, éretlen tevékenység csapong, vagy sivár unalomba van merülve. Mozdulatlankor vagyunk, nem éppen erőtlenségéből, hanem úgy, mint a felélezelt, ki sok időre elfelejté tagjainak használatát. En nem tudok többé sem örülni, sem bosszankodni, de kétségbe sem tudok esni. Rég meg kellett volna halnom, ha az, mit ön, kedves nagybácsi, nekem oly kegyetlen szemérművetet, engemet mint valami galváni inger föl nem csesztet volna.

— A nagybácsi egyre gondolkodásban s s nyugtalanul járt körül a szobában.

— Fogalmak e még a zenével, festéssel s egyéb tanulmányokkal.

— Minderre nem is gondolok. Kedvetlenségemben mindentől unodom, a mi nem az élet igazá jávára tartozik.

— A nagybácsi most egy könnyű fordulatlan a városi udjónságra vitte a beszédet s megalapára el is távozott. E reggelipárbeszéd én igen komoly es gondolkodólón s nagyon óvakodott az élele újabb eszmecserékről.

— A nagybácsi zárkózott s visszatarthatólag magyarislele nem maradtott sokáig eljövte Ervin előtt. Meg is kérdezte egyszerű ennek az okát.

— Ösztönem meg kell vallanom — mondá a nagybácsi — nekem mindkettőnkre komoly aggodalmam vannak. Vagyonom nagy részét oly bankháznál helyeztem el, mely a fővárosban a legjobb hitel s legszilárdabb volt; minthogy a feltételek igen kedvezők voltak s akkor még legkisebb gyauu sem árnyékolta a bizalmat, a te egész vagyónodat is elhelyeztem el. Most azt írja nekem egy barátom, hogy arról a pénzületi házról oly hírek kezdenek keringeni, mintha bukás szelene állana. Mit gondolsz? Hátha elmennek magam, hogy a dolgotól bizonyosodni szeretek s végső esetben megmentenem azt, a mi még megmenthet.

— Amint akarja kedves bátyám, — felelt Ervin gondtalanul.

— A nagybácsi elutasított, de mielőtt még irhatott volna, elterjedt a hír a bankház teljes bukásáról. E szerencsétlen hír nagy rémület és kétségbeesést okozhatott, ha csak ugyan valonak bizonyul s következményei az ország egyik hátszeletétől a másikig terjedhetek.

— A nagybácsi nem sokára visszatért s Ervint merve mozdulatlanságban találta. A fiatal ember csendes, néma volt, de a helyzetet, melybe jutott, mégis kellemetlennek találta.

— Kedves öcsém, mondá az őr ember szeliden, ketszeresen — érzem szerencsétlenségét, mint hogy némi tekintetben eu vagyok annak okozója és szívesen igyekeznék a veszteséget helyre pótolni, ha saját vagyoni helyzetemet is a legnagyobb zavarba nem hozta volna ez a csapás. De hát mit használ már minden panaszkodás. Ki kell gondolnunk valót. Ervin gondolkozott komolyan felépítéssel felől, közelebb értekezni fogok veleddel.

— Midőn néhány nap múlva ismét visszatért a nagybácsi, öcsém még mindig komolyan, de már határozottan találta.

Közgazdaság.

Közgazdasági viszonyok a Bácskában.

F Ö L D M I V E L É S.

A z a d n t á s.

A talaj jó megművelése a gazdálkodás abc-je. A kis gazdától ökszerű gazd. elemi ismeretek hiányában — nem vehetjük rossz néven, ha földjét vetés alá csak „felkacozolja”, s az eredmény az időjárásra bizza. Miből, mire építsen, mikor az apja keyerén nevelkedett, a ki beérte a — faekével is! Ezt szerencsére, csak kivételképen alkalmazhatjuk meggyőnkre, de nem azt, hogy értjük jól megművelni a földet.

A tanulás és okulás bizony ráfér a népre. Meg kell tanulni az eke használatának fontosságában, hogy a talaj termőképessége esekély művelés mellett önként apad, tehát a gyenge megművelés a talaj kimerülésnek — az egyoldalú természetnyelken kívül — közvetlen okozója lehet; továbbá hogy a talaj minőségéhez képest miként kell művelni, mert pl. kedvező természetű (vegylőtlen) talaj mellett mélyebben szántani feltétlenül szükséges a termőképesség lehető egyensúlyozása végett. A szántás művészetének meghatározására a talaj kötöttsége vagy lazasága s az elvetendő gazd. növények

szintén nagy befolyással vannak, s igen jó mindezeket a kis gazdának tudni, a ki helyzeténél fogva intenzívebb tevékenységre van szorítva. A statisztikai adatokból láttuk, hogy a kis birtok mily hatalmas anyagi tényezőt képvisel megyénkben, mi természetesebb tehát, mint hogy a kisbirtokosok jóvedelmességének alapfeltételére az ökszerű szántásra ügyelmessé tessék gazdáinkat.

A népnevelésnek e részben kitűnő misszió jut. A példa pedig közvetlenül hat. Örömmel tapasztaljuk pl. a megyében rendezett szántás versenyekön, a melyekben összesen 45 gazda pályázó részt vett, hogy az előszabott feltételeknek elismerésre méltóan igyekeztek megfelelni. Versenydíjazás azonban nem minden időnyben tartatik. A gazdaság kezeletében a gazda magára van utalva.

Van több vidék a Bácskában, a hol kedvező konditók dacára gabona vetés alá három hüvelyki mélyre szántanak. A 4. h.ív. sem ritka, de nem oly sürű, kevesebb az 5, 6, 7 hüv.*)

A szántás műját a kezelő ügyessége, igazgató erő és az eke szerkezete szabályozván, fogalmuk lehet a munkát kibővívelni, a mi aztán a talaj mikénti termőképességét és jóvedelmességét maga után vonja. Az ismertett talajviszonyokhoz képest a megyében szántás ma még nagyon hiányos alkalmazásban, s ez a körülmény leginkább a kisebb gazdákat terheli. Úradalmak és nagyobb birtokosok jobb ékevel és kezelettel igyekeznek előre.

A vaskék határozottan tért foglal, s el van terjedve. Kis iparosaink egyebiránt — becsületük válik — képesek alkalmas magyar ekét készíteni, s jutányos áron, miáltal a beszerzés egységek megkönnyítve van, mivel eke vagy kisebb gépek bevásárlására különösen is győren szövetkeznek a gazdák.

A művelés módja.

A talaj termőértékének fenntartása és fokozására szolgáló legfontosabb tényezőről a trágyázásról szólottunk fentebb és rámutatunk annak előnyére s a nem trágyázásnak hátrányára.

Ha többet adunk ki, mint beveszünk, az egyensúly nem áll helyre, így van ez a talajnál is. Az elemi szakmerekben kevésbé otthonos kisgazdáknak meggyűlöni a baja, ha földjét egyformán egyoldalulag használja, s a befolyást mindenben inkább keresi, mint önmagában. Az a föld, mely trágya és ugar nélkül szakadatlanul eke alatt áll, gabona termelésre, egyszerű megis felmondja a szolgálatot. Az a föld, mely minden 6-8 ik évben kap 15-30 szekér trágyát vagy félgallér folyton használattik, az elszívott tápanyagok kello pótlása nélkül, a tiszta jóvedelmet édes kevésbé fokozza.

Nálunk az ugar rendszer még fényesen divik. A talajkímélés és termőképesség egyensúlyozását az ugar fenntartásával legjobban vélik. Es az ugar alkalmazása felette változó. Vannak vidékek, gabonatermelés ugar nélkül, a mi kedvező kereskedelmi konjunkturák közt erőteljes trágyázás mellett czélszerűen vezethető. De a hol se réte trágya; a talajkímélés bekövetkezik. Ilyen határ találkozik nálunk.

(157 helyről beszerzett adatok alapján.)

„Kis adagban hatásos.” „Körödomán a legkedvesebb haszajtó viz.” „Tatásosabb mint a többi budai vizek.”

Dr. Korányi tanár. dr. Kézsmárczky tanár. Dr. Gebhardt tanár.

Kérteik a forrás használatának mindig az egyedül helyes elnevezést „FERENCZ JÓZSEF”-keserűviz használni. Kapható a gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben.

A székföldési igazgatóság Budapestén, váci-utca 18. szám.

Feloldás szerkesztő: CSERBA FERENC.

Tiszta ugart hagyva, ez által lemondunk a jóvedelem egy részéről, s ezen arányban az 1/4-ed 1/2 ad vagy 1/2 ugartartással. Gazdánk jobbára tiszta ugart tartanak, bár a föl is el van terjedve; a bevetés kevés vidéken. Trágyázni a gazdaság rendszerének megfelelő készlet szeriut 15-40, 50-80 szekérrel szoktak, ritkábban 100-150 vagy több szekérrel, s leginkább 3-6 ik közben néhol 5-10 évben kevés helyen arányosítva gyakrabban és jobban.

Öszi alá 1-2-szer mintegy 1/4 részben 3-ór szántanak, tavaszi alá többnyire 1-er győrebben kétszer.

A tagosítás még nincsen ugyan mindenütt keresztül vive, s ez is oka részben a külterjes gazdas. állapotnak, a tagosított birtokok azonban nem képeznek kivételt a mondottak alól. A birtokok tekintélyes része tagosítva lett.

Földünk és eréjében jelentékenyen vesztvén, azon átmeneti korszakot éljük, midőn a gazdáknak — a felvész, közzgazdaszat és népesség viszonyok által emelt értéket a birtoknak ökszerű használat és jóvedelmzetetés tekintetében fokozni kell.

Heti naptár.

31	Heti	Benjamin	Holdud
1	Kedd	rill h o	Hugó
2	Szerda	Pantai Ferencz	Előnégyed
3	Csütörtök	Richard	2-an 10 óra
4	Péntek	Időző	33 pka. este.
5	Szombat	Ferrei Vincez	
6	Vasárnap	Virág Vasárnap	

Heti tudósítás.

Buza u	9.10
Zab	6.50
Árpa	6.75
Rozs u	7.60
Kukoricza	5.80
Köles	6.—
Bab.	8.25

Az árak 100 kilogr. után.

AZ ELSŐ OS. KIR.

DUNA GÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

postai-és személyszállító hajóknak

MENETRENDEJE.

Érvényes 1884. feb. 20-tól további intézkedésig.

Személyszállító-hajók:

Bajáról Budapestre: naponta délután 3 órakor.

Bajáról Mohácsra: naponta este 8 órakor.

Póstahajók:

Bajáról Budapestre: kedden csütörtökön és vasárnap reggel 3 1/2 órakor.

Bajáról Orsovára: szerdán, pénteken és vasárnap reggel 6 és fél órakor.

Mattoni-Féle

GISSHÜBLER

legjobb asztali- és üdítő ital,

kitűnő hatásnak bizonyult köhögésnél, gégehajóknál, gyomor- és hólyaghurtnál.

Mattoni: Henrik, Karlshad és Budapest.

FERENCZ JÓZSEF

KESERŰVIZ

„Kis adagban hatásos.” „Körödomán a legkedvesebb haszajtó viz.” „Tatásosabb mint a többi budai vizek.”

Dr. Korányi tanár. dr. Kézsmárczky tanár. Dr. Gebhardt tanár.

Kérteik a forrás használatának mindig az egyedül helyes elnevezést „FERENCZ JÓZSEF”-keserűviz használni. Kapható a gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben.

A székföldési igazgatóság Budapestén, váci-utca 18. szám.

Feloldás szerkesztő: CSERBA FERENC.

A hol
AZ ELGYENGÜLT ÉLETERŐ

az
ELENYÉSZÉSSEL FENYEGET,

ott segélyt és gyógyulást nyújtanak a Hoff János-féle maláta-táplálóanyagok, maláta-kivonat egészségügyi sörök, koncentrált maláta-kivonatok, maláta csokoládék és maláta czukorkák. Innen származik az ízlet régi (37 évi) fennállása, a magas kitüntetések (59), s a sok köszönőirat (körülbelül egy millió.) A maláta-gyártmányokban foglalt gyógyfüvek használata által sok ezren nyerték vissza egészségüket.

Hoff Jánosnak,

a Hoff János-féle maláta-kivonatok feltalálójának, a legtöbb európai uralkodó fejedelem szállítójának, és kir. tanácsosnak, a koronás arany érdemkereszti tulajdonosának, több magas és német rend lovagjának. Bécs, Graben, Bräunerstrasse 8.

Budapesti köszönőiratok!

Az emberiségnek általános hasznára ezennel köztudomásra hozom, hogy kesz hurrutjamból és köhögéstől — melyek ellen sok különféle szert használtam, de eredmény nélkül — a Hoff-féle maláta-kivonat által megszabadultam, és így, tökéletesen meggyógyultam, ezért maláta-készítményeket minden szenvedőnek a legelőkeltebben ajánlom.

Budapest, 1878. ápril

Csikász János,
m. kir. honvédszázados.

Kedves kötelezőmnek tartom, nyilvánosságra hozni, hogy sok évi nehéz gyomorbetegsémből, mely miatt évtávnyom nem volt, és mely gyomorajám ellen, sok különféle szert használtam, de eredmény nélkül, a Hoff-féle maláta-kivonattal a betegséggel való használatom után, tökéletesen meggyógyultam. Ezért minden e bajban szenvedőnek e maláta-kivonatot a legelőkeltebben ajánlom.

Budapest, 1878. ápril 7.

Windsch Karoline,
Winklerné asszonyszágnál kigyógyultam

Négy évig sialdótem mellbetegségben. és e bajt fokozta még a köhögés és turhaki-hányás úgy, hogy egészen elgyengülve, az ágat kellett őriznem; ekkor a Hoff János-féle maláta-egészségi sörrel kezdem használni. Éa ime, ez erősítő és gyógyító hatás sörök 24 pohárral és maláta-czukorkák használatom után teljesen kigyógyultam; a mit az e bajban szenvedőknek hasznára, ezennel köztudomásúvá kérek tétetni.

Budapest, 1878. január 10.

Bahner Ferencz, váczi-ut.

IX. Pius pápa is használta a Hoff János-féle maláta-kivonatot, melyet Capello Scipio bíbornok által rendelt meg és e maláta-kivonat használatom által nehéz lélegzétvétel betegségében enyhülést talált. — Ö felsége a czár Zarskoje Zelo magánpalotájába még ma is rendeltet meg segéde, gr. Schuwaloff által ily maláta-kivonatotkat.

Azon betegségek, melyeknél a maláta-készítmények, Hoff János-féle rendszer, használtak a következők: köhögés, legcsó-csuz, tudósorvadás altsíri bántalmak, aranyeres bántalmak, elerlőtenedés, ideglás, verszegénység, emésztési bántalmak. — A használtabb készítmények, maláta-kivonat egészségi sör, maláta-csokoládé, koncentrált maláta-kivonat maláta-mell-czukorkák. Valamennyi a Hoff János tulajmánya és rendszere szerit.

Alapítási év 1847. Legelsőbb kitüntetés 59 — Köszönőirat százezereken felül. — Hoff János-féle gyógyításpozserek elúrásutára az összes nyelvet államokban 27000 elúrásutára helyen történi, ebből nyugot Európára 13280 esik, kelet Európára 9900, Amerikára 4300 e czérra Európában 1600, Amerikában 400 hirlap vétetik igénybe.

Árak: Maláta-kivonat egészségi sör 13 pal. 7 frt 26 kr, 28 pal. 14 frt 60 kr, 58 pal. 30 frt. — 1/4 kilo maláta csokoládé 1. 2 frt 40 kr, 1/2 kilo 1 frt 30 kr, 1/4 kilo 1 frt 60 kr, 1/2 kilo 90 kr, 1/4 kilo 1 frt., 1/2 kilo 1 frt. Maláta-czukorkák 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr Maláta-kivonat 1 üvege 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermek (maláta)-iszit 1 dt. Egy maláta fürdő 80 és 50 kr. 2 frton alól semmi sem szállítatik. — Az első valódi Hoff János-féle nyakoldó maláta-mell-czukorkák kék papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kérendők.

Főrakár Baján: Michitsch Istvánnál, Mohácscon: Schlesinger M., Szabadkán: Stojkovits Dome özvegyénél, Báltaszéken: Mayer Gusztávnál, Szegszárdon: Ha Adolfnál, Zomborban: Galt Emil gyógyszerész, Hirabossy és Strilich, egyéni Popits István kereskedésben, Pécsen: Spitzer Sándor és Sipócz István gyógyszerteráiban, s ezeken kívül az ország minden nagyobb gyógyszerteráiban.

BUDAPESTI HIRLAP

a választások alkalmával
híven, pontosan, gyorsan és részrehajlás nélkül értesíti közönségét.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ nem pártlap.

Olvasó közönségén és írón kívül nincsen senkinek e kerek földön lekötelve se osztálynak, se pártnak, se kormányának, se nyilvános vagy magán társaságnak. A „Budapesti Hirlap“ a legelőkeltebb lap Magyarországi fővárosában, a hol az egyik lap a pénzügynek, a másik egy-egy hatalom vasutnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormányának, a negyedik a zsidóknak, az ötödik egy-egy felekezettnek, a hatodik a szabad közműveseknek, a hetedik, nyolcadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ a legelőkeltebb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

Előfizetési ára: Félévre 7 frt. Évesnyedre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt 20 kr. — Az előzetes legmegszokott postautóványval teljesíthető e ezimen: hirdetőjé a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönségnek legelőkeltebb figyelmébe.

A „Budapesti Hirlap“ kiadó tulajdonosi.

MUTATVÁNYSZÁMOKKAL SZÍVESEN SZOLGÁL A KIADÓHIVATAL.

Kávé, thea, consérvek nagyban.
Ettlinger A. B. Hamburg,

világposta-szétküldés,
ajánlja az általában ismert, jutányos és jó minőségű árukat portmentesen, csomagolással utánvételt mellet:

Kavé pr. 5 kilo—10 vámfont o. 6. frt.	
Rio, finom, erős	3.90
Cuba, zölds erős	4.75
Ceylon, kékeszöld, erős	5.20
Arany-java, különös finom, gyengéd	5.20
Gyöngy-kavé, különös finom, zölds	5.95
Afr. gyöngy-Mokka, valódi, tüzes	4.45
Arab-Mokka, nemes, tüzes	7.20
Stambul-kavé keverék	4.70
Congo-tea, finom, pr. Kilo	2.30
Souchong-tea, finom	3.50
Családi-tea, különös finom	4.—
Halikra (Caviar) la. hord. 4 Kil. tart.	7.50
gyöngy szófia) hordokb. 2	4.05
Tengeri rák, gyöngye pr. 8 szelencz.	4.25
Lazac, frissen tött	4.25
Sardinia, á Phulle	4.70
Appetit-Sild, pisant	7.50
Angolna, finom	4.20
Marhanylev, á 1/4 Kil. pr. 4	8.10
Ajoka, valódi Brab. 2 Kil. tart.	7.50
Műtes sósbal (Háringe) 5 kil. tart.	2.50
Sproffen, füstölt, fin. 2 Kil. tart.	2.60
Jamakai-Rum, la. 4 Liter	4.15

846.
tkl. 884. sz.

Arverési hirdetmény!

A bajai kir. jbiróság mint tkvli. hatóság részéről a szántóvái kincstári uradalom végrehajtható kérelme folytán **Kanyadi János** és **Péter** baracska lakos végrehajtást szenvedtek elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 3 frt 40 kr tőkakövetelés 15 frt 90 kr végrehajtási már megállapított, valamint 6 frt 40 jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144 és 146 §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Baracska község 69. számú tkjvben foglalt Kanyadi János nevén álló A. I. 72. hr. számú 361 frtra becsült ház 130 □ öl beltelekre és utána járó 600 □ öl homoki és 1 hold 200 □ öl réti legelőre ezennel elrendeltetik, és annak Baracska község házánál leendő megártására határidőül **1884. évi június hó 14-ik napjának délelőtti 10 óra**ja kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverési kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy ovadéki képes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. jbiróság mint telekvi hatóság.

Baján, 1884. évi február 16.

Rács.
kir. járásbíró.

7694. sz.
tk. 883.

Arverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbíroság mint tkvli. hatóság részéről a **Jankováci össze-sített árva-pénztár** végrehajtató kérelme folytán **Jagadis Imre** jankováci lakos végrehajtást szenvedett ellen a végrehajtási ujjab árverés 178 frt 92 1/2 kr hátralek és ennek 1881. évi január hó 1-ső napjától járó 6%, kamattjai és összesen 47 frt 69 kr eddigi valamint 6 frt 10 kr jelenlegi és a még felme-

rülőndő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146 §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Jankováci község 742. számú tkjönyvben foglalt Jagadis Imre egyedüli nevén álló A. I. 1225. hr. 800 ö i. sz. 400 forintra becsült ház és hozzátartozó 234 □ öl beltelekre úgy a pusztakélesi 82. számú tkjvben foglalt ugyanazon végrehajtást szenvedett egyedüli nevén álló A. I. 1/81 hr. sz. 1 hold 800 □ önyi 780 frtra becsült szőlőre a végrehajtási árverés ezennel elrendeltetik, és annak B.-almás község házával leendő megártására határidőül, **1884. évi június hó 16-ik napjának délelőtti 11 óra**ja kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverési kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% százalékát készpénzben vagy ovadéki képes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. jbiróság mint tkvli. hatóság.

Baján, 1883. december 12-én.

Rács.
kir. járásbíró.